

PRIMAGAZ

Sikkerhedsdatablad

Sidst ændret: 27.09.2016 | Vare/Int. nr.: Rev. 3 | Erstatte dato: 24.09.2014

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG LEVERANDØREN

HANDELSNAVN : Primagaz LPG gas.
KEMISK NAVN : Blanding af hovedsagelig Propan og Butan
SYNONYMER : Propan, Butan, Autogas, F-gas, LPG, Primagaz
PRODUKTTYPE : Gas. Motorbrændstof, opvarmning og industrielle formål.
CAS-nr : 74-98-6 ; 106-97-8
EEC-Nr. : 200-827-9 ; 203-448-7
INDEX nr. : 601-003-00-5 ; 601-004-00-0

LEVERANDØR

Firma : Primagaz Danmark A/S
Adresse : Sandvadsvej 11
Postnr. / sted : DK – 4600 Køge
Land : Danmark
Telefon : 56 63 12 20
Telefax : 56 63 41 19
Nødtelefonnummer : 56 63 12 20
Ansvarlig : Per Nielsen
Mail : kundeservice@primagaz.dk

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNINGER OM INDHOLDSSTOFFER

REGULATIV (EC) Nr. 1272/2008 (CLP)

Nr.	Stoffets navn	Cas-nr.	Vægt %	Faresætning/koder
1	Propan	74-98-6	0-100 %	H220, H280
2	Butan (indeholdende < 0,1 % butadien (203-448-7))	106-97-8	0-100 %	H220, H280
3	Ethylmercaptan	75-08-1	0-100 %	H225, H332, H400, H410

Tegnforklaring: H220 = Yderst brandfarlig gas
H280 = Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning

67/548/EEC ELLER 1999/45/EC

Nr.	Stoffets navn	Cas-nr.	Vægt %	Fareklasse/Anm.
1	Propan	74-98-6	0-100 %	Fx, R12
2	Butan (indeholdende < 0,1 % butadien (203-448-7))	106-97-8	0-100 %	Fx, R12
3	Ethylmercaptan	75-08-1	0-100 %	F, Xn, N R11, R20, R50, R53

Tegnforklaring: Fx = Yderst brandfarlig F = Meget brandfarlig Xn = Sundhedsskadelig N = Miljøfarlig

KOMMENTARER TIL SAMMENSÆNING OG KLASSIFICERING

De opgivne komponenters klassificering er angivet direkte efter 'Listen over farlige stoffer' eller andre kilder uden hensyn til anmærkningerne i 'Listen over farlige stoffer'. Ved klassificering af selve produktet er der taget hensyn til disse anmærkninger. Produktet kan indeholde yderligere komponenter som ikke bidrager til klassificeringen. Blanding af lette kulbrinter (hovedsaglig, propan og butan). Indholdet af 1,3 butadien er mindre end 0,1 vægt-%. Ethylmercaptan tilsættes som røbestof, for at give produktet en markant lugt.

3. FAREIDENTIFIKATION

FAREMÆRKNING IHT. REGULATIV (EC) Nr. 1272/2008 (CLP)

Brandfarligt

Gasser under tryk

Signalord: FARE

FAREMÆRKNING IHT. 67/548/EEC ELLER 1999/45/EC

Yderst brandfarlig

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

GENERELT

Vedkommende bringes snarest muligt væk fra eksponeringskilden. Almindelig førstehjælp: Ro, varme, frisk luft.

INDÅNDING

Ved indånding i høje koncentrationer er den almindelige virkning symptomer på iltmangel (svimmelhed). Ved åndedrætsstop gives kunstigt åndedræt. Hold den skadede varm og i ro. Kontakt læge.

HUDKONTAKT

Hurtig fordampning af produktet kan resultere i forfrysninger og forbrændinger. Den øjeblikkelige virkning kan lindres med omslag med lunken vand, hvorefter uheldet behandles som almindelig forbrænding. Fjern ikke tøj ved forfrysning. Søg lægehjælp for forbrændinger.

ØJENKONTAKT

Skyl øjeblikkelig med vand i 10-15 minutter. Hold øjnene åbne. Derefter skal der søges lægehjælp.

INDTAGELSE

Ikke aktuelt (produktet er en gas).

5. BRANDBEKÆMPELSE

EGNET BRANDSLUKNINGSMIDDEL

Pulver, CO₂ eller mellemskum.

UEGNET BRANDSLUKNINGSMIDDEL

Vand.

BRAND- OG EKSPLOSIONSFARER

Stor brandfare.

Dampene er tungere end luft og kan derfor samles i lavtliggende områder såsom smøregrave, kældre, kanaler og brønde og nå antændelse kilder langt væk.

PERSONLIGT VÆRNEUDSTYR VED SLUKNING AF BRAND

Åndedrætsværn: Ved brandbekæmpelse i lukkede rum og snævre passager skal der anvendes åndedrætsværn med uafhængig luftforsyning til beskyttelse mod farlige virkninger af normale forbrændingsprodukter og iltmangel.

ANDEN INFORMATION

Hold uvedkommende borte! Afspær risikoområdet og forbyd adgang!

Beholdere i nærheden af brand flyttes og/eller nedkøles med vand. Stop lækagen førend branden bekæmpes. Sluk ikke ilden, hvis ikke lækagen kan stoppes.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

FORHOLDSREGLER FOR AT BESKYTTE PERSONALE

Evakuer området. Afspær området i alle retninger ved spild eller lækage. Fjern antændelse kilder. Stop lækagen, hvis det er muligt uden risici.

FORHOLDSREGLER FOR AT BESKYTTE MILJØET

Pga. den hurtige fordampning vil skaden på miljøet være begrænset.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRÆNSNING OG OPRENSNING

Lad produktet fordampe med rigelig ventilation.

7. HÅNTERING OG OPBEVARING

HÅNTERING

Yderst brandfarlig flydende gas. Må ikke anvendes eller opbevares i nærheden af åben ild, gnister eller varme overflader. Må kun anvendes på godt ventilerede steder. Produktet fordampes hurtigt selv ved lave temperaturer og danner antændelige dampe, som brænder med eksplosiv voldsomhed. Dampene er tungere end luft og kan derfor samles i lavtliggende områder såsom smøregrave, kældre, kanaler og brønde og nå antændelse kilder langt væk. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

FORHOLDSREGLER VED BRUG

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskeer på hud.

OPBEVARING

Skal opbevares og håndteres i lukkede systemer. Yderligere information om oplagring, se Statens Brandinspektions Tekniske forskrifter for F-gas.

ANDEN INFORMATION

Brandfareklasse: I-1 Pga. brand- og eksplosionsfare er rygning og åben ild forbudt.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Stoffets navn	CAS-nr.	Grænseværdier	Grens. år
Propan	74-98-6	1800,0 mg/m ³	1996

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

Sørg for god ventilation. Hvis der er risiko for spild og stænk bør vaskemuligheder og øjenskyllemuligheder være til rådighed.

ÅNDEDRÆTSVÆRN

Maske er ikke påbudt ved normalt arbejde. Ved risiko for indånding af produktet må der bruges egnet åndedrætsværn. Maske m/filter Brun A (kapacitet 1, 2 eller 3), organiske damper. Ved arbejde i tanke eller mindre rum skal nærmere instruktion hos kyndigt personale indhentes.

ØJENVÆRN

Ved fare for sprøjt benyttes godkendt øjenværn.

HANDSKER

Brug egnet arbejdshandsker. Efter arbejde med produktet vaskes hænder grundigt med vand og sæbe.

HUDVÆRN

Brug egnet arbejdstøj bl.a. for at undgå frostskeer.

ANDEN INFORMATION

Vær opmærksom på at temperaturen i/på beholderen vil synke ved lækage og at dette kan have en stærk nedkølende effekt.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

Tilstandsform:	Komprimeret flydende gas.
Farve:	farveløs.
Lugt:	Merkaptaner.
Opløselighed:	Ikke blandbart med vand.

Massefylde:	510 - 575 kg/m ³ v 15 °C	Eksplisionsgr., %-%:	1,5-10 vol. % i luft -
Opløselighed i vand:	Uopløselig.	Damptryk:	490-1490 kPa 37 °C
Kogepunkt:	-45-0 °C	Flammepunkt:	< -60 °C
Antændelsestemp.:	> 400 °C		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

FORHOLD, DER SKAL UNDGÅS

Varme, flammer og gnister.

MATERIALER, DER SKAL UNDGÅS

Undgå kontakt med stærke oksidationsmidler.

FARLIGE NEDBRYDNINGSPRODUKTER

Ved forbrænding vil der udvikles røg og farlige gasser, bl.a. kulilte (CO).

ANDEN INFORMATION

stabil.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER (SUNDHEDSFARLIGE EGENSKABER)

Akut oral toksicitet.:	>5000 mg/kg
Akut dermatologisk toks.:	>2000 mg/kgw
Inh. toksicitet:	> 5mg/l

ANDEN TOX. INFORMATION

Data er taget fra Concawe-rapport.

GENERELT

Giftighed ved indtagelse er usandsynlig pga produktets fysiske egenskaber. Indånding af gasser har en lav giftighed.

INDÅNDING

Indånding af lave dampkoncentrationer kan forårsage kvalme, svimmelhed, hovedpine og virke bedøvende. Høje dampkoncentrationer kan forårsage irritation i øjne og luftveje, og give narkotiske effekter. Dette forbundet med påvirkning af det centrale nervesystem vil medføre hurtig bevidstløshed.

HUDKONTAKT

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskeer på hud.

ØJENKONTAKT

Hurtig fordampning af den flydende gas vil medføre forfrysninger og alvorlige skader på øjnene. Evt. frostskeade.

INDTAGELSE

Indtagelses vurderes ikke at være sandsynlig ved normal brug.

AKUTTE OG KRONISKE SKADEVIRKNINGER

Gassen er meget kold når den kommer ud af beholderen, og det kan forårsage frostskeer på hud.

Hyppig indånding over længere perioder kan medføre skader på centralnervesystemet (hjernen), lever og nyrer.

ALLERGI

Data fører ikke til klassificering.

KRÆFT

Data fører ikke til klassificering.

MUTAGENE EFFEKTER

Data fører ikke til klassificering.

REPRODUKTIONSSKADE EFFEKTER

Data fører ikke til klassificering.

12. MILJØOPLYSNINGER**MOBILITET**

Fordamper hurtigt fra vand- og jordoverfladen.

NEDBRYDELIGHED

Oxideres (nedbrydes) hurtigt ved fotokemiske reaktioner.

AKKUMULERING

Der er ikke bevis for bioakkumulering.

ØKOTOKSISITET

Negative effekter på vandmiljøet er ikke kendt.

13. BORTSKAFFELSE

Der opstår sjældent behov for at destruere større mængder propan. /butan.

Flasker med eller uden produkt retuneres til leverandøren.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

KORREKT SHIPPING NAVN	Flammable liquid, n.o.s. / Brandfarlig væske, n.o.s.		
------------------------------	--	--	--

ADR (Vej)			
UN Nr	1965	Farligt gods	Ja
Klasse	2, 3(b)	Farenummer	23

RID (Jernbane)			
UN Nr	1965	Farligt gods	Ja
Klasse	2, 3(b)	Farenummer	23

IMDG (Sø)			
UN Nr	1965	Farligt gods	Ja
Klasse	2	EmS	2-Jul
MFAG	311	Side	2147

IATA (Fly)			
UN Nr	1965	Farligt gods	Ja
Klasse	2, 3		

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

REGULATIV (EC) Nr. 1272/2008 (CLP)

Signalord: FARE

SIKKERHEDSSÆTNINGER - FOREBYGGELSE

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.

P210 Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader.

Rygning forbudt.

Brandfarligt

Gasser under tryk

SIKKERHEDSSÆTNINGER - REAKTION

P377 Brand fra udsivende gas: Sluk ikke, medmindre det er sikkert at stoppe lækagen

P381 Fjern alle antændelseskilder, hvis dette kan gøres sikkert

SIKKERHEDSSÆTNINGER - Opbevaring

P403 + P410 Beskyttes mod sollys. Opbevares på et godt ventileret sted.

67/548/EEC ELLER 1999/45/EC

Klassificering: Yderst brandfarlig

Yderst brandfarlig

RISIKO SÆTNINGER

R11 Meget brandfarlig.

R12 Yderst brandfarlig.

R20 Farlig ved indånding.

R50 Meget giftig for organismer, der lever i vand.

R53 Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet

SIKKERHEDS SÆTNINGER

S2 Opbevares utilgængeligt for børn.

S9 Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.

S16 Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.

S33 Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

